

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. In Eunuchis Candacis, & Centurione Cæsareæ, ac in D. Paulo, nos docuit Deus subiunctionem debitam magisterio prælatorum Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

Tum à magistro, & à discipulo magistrum. Ad-
 uertit D. Aug. hanc ab Apostolo adduci ratio-
 nem, vt persuaderet Theſſalonicensibus, Præ-
 latos suos diligant, ac reuertantur: *Rogamus au-*
tem vos, fratres, vt noueritis eos, qui laborant in-
ter vos, & præſunt uobis in Domino, & morantur
vos, ut habeatis eos abundantius in charitate,
propter opus illorum. Ratio uero principalis ea
 est, vt hominem reddat certiore, & ab omni
 erroris periculo libertiore, omnes discipulas
 auferendo: Si enim vt magistrum statuisset
 impulsus interiore, quem in anima sua homo
 percipit, vt uolunt heretici ad singula momen-
 ta seipsum homo decipere, credens hoc esse di-
 uinum instinctum, quod propria fuisset voluptate
 suggestum. Si decerneret nobis Angelos,
 quotidie nobis dæmones illuderent qui se in
 Angelos lucis nouerunt transfigurare. Sic er-
 go præceptor securus, absque periculo erro-
 ris, qui in Cathedra residebat Ecclesie, homo
 ex oculorum agnitione inuitu, de quo subes-
 se non possit error, aut fraus, num ille sit do-
 ctor, nec ne.

Cælorum Domine, quæ sunt hæc ambages,
 quis agendi modus? Vis loqui puero Samteli,
 & in eum finem ei toties acclamasti. Quando
 uidiſti, quod, te uocante, curreret ad Heli, et di-
 cere poteras, siste gradum fili mi, non enim te
 uocat Sacerdos, sed ego, & his citius finem im-
 poneres intentioni tuæ, puerumque à tot vltro
 citroque discursibus liberares? Voluit Dominus,
 vt puer confugeret ad summum Sacerdotem, &
 ille eum doceret, quid sibi foret agendum in re-
 uelationibus, & hoc solum sibi certum esse du-
 ceret, & ex Deo, quod summus Sacerdos vt ta-
 le esse concludisset, ipse quippe est, ad quem per-
 tinet nos certiores reddere, & ad eum nos oportet
 confugere, vt sine dolo quis sit impulsus, seu
 Dei reuelatio, quæ dæmonis, aut carnis nostræ,
 & concupiscentiæ, quæ sit ueritas, quid nostrum
 phantasma esse intelligamus.

§. 8. In Eunuchio Candacis, & Centurione Cæ-
 sareæ, ac in D. Paulo, nos docuit Deum sube-
 rionem debitam magisterio prælatorum Ec-
 clesie.

Hoc idem, & præclarissimis historiis in le-
 ge Evangelica reperimus esse confirma-
 tum. Narrat D. Lucas de illustrissimo vi-
 ro Regine Candacis Eunuchio: *Erat super omnes*
græcis eius. Hic in curru suo residens hæc lege-
 bat uatis Iſaia de Christo prophetiam: *Quasi ouis*
ad occisionem ducetur. Apparet Angelus Dei Phi-
 lippo, aitque; accurre, & iunge te ad currum il-
 lium. Adest Philippus, audit illum hoc de Christo
 legentem uaticinium, quem interrogat: Do-
 mine mi dic (amabo) nostin quæ legis? Cui ille.
 Quomodo hoc capiam, cum locus hic non par-
 uam habeat difficultatem, nisi magistro instructio-
 ne? Ascende currum, & eroda mihi difficultatem.
 Nodum illi dissoluit Philippus, captata huius uat-
 icinij occasione, ita eum plene de omnibus fi-
 dei Christi Iesu instruxit articulis, vt illuminatus
 baptisui si pplex ac fidelis petierit Sacramentum.
 Ignoscat mihi Deus, non capio, quod miserit
 Deus Angelum ad Philippum, præcipientem, vt
 accedens Eunuchum plenius erudiret: An non
 compendiosius fuerit ac facilius, nec cum tantis
 ambagibus, & ad auctoritatem aptius, vt Deus
 Angelum Eunuchum mitteret, qui eum instrueret,
 præceptorem? Idem considerandum uenit in eo
 quod idem memorat Euangelista. De celebri il-
 lo Centurione Cornelio Cesareæ præfidiano,
 viro religioso, eleemosynario, orationis ami-
 co,

Thessal.
 2. 12.

14

Willar. 2.
 1. 14.

1. Reg. 3. 9.

15
 17.
 18.

17.
 18.

co, Dei famulari ita dedito, ut domus eius in monasterium mutata esse videretur. Hic imperfecte i. rebus fidei erat instructus, rudis & ignarus. Destinatur illi Deus Angelum, qui iubeat, dicatque, sibi à Deo impendi pergrande beneficium, nimirum ut perfecte de omnibus ad salutem animæ necessariis instruat; proinde ad se euset vocari virum quendam nomine Petrum, Apostolici collegii primicerium, caputque Ecclesiæ: qui hospitabatur apud Simonem quendam corinthium, cuius domus est iuxta mare: *Hic dicit tibi, quid te oportet facere.* Sapientissime Deus, an non minori negotio cum iam mittas Angelum Cornelio illuminando, eundem miteres & præceptorem, qui pariter eum fidei doceret rudimenta, & hoc modo tam Angelum, quam Cornelium his omnibus auxiliis liberares? Patrum quid est, eum ob id tantum mittere, ut dicat Centurioni: *querere Simonem Petrum:* Interea dum Cornelius his intendit, p. sicut per Angelum perfectius edoceri. Indicare nobis voluit Dominus (teste D. August.) quod nobis Angelos non elegerit præceptores, nec velit, ut ad sciendum nobis necessaria, expectemus, donec ipsi descendant nos instructuri; sed homines: primario quidem Petrum; & ut attendamus, quod in tantum auxilium debemus Angelos, ac revelationes, in quantum nos remittunt ad D. Petri cathedram. & nobis suggerunt eius nos decreto submittere ac doctrinæ, cuiusque successoribus in cathedra residentibus, Romanis Pontificibus, Prælatisque Sanctæ Ecclesiæ; deinde hoc intendit, ut inquit hæc maneat inscriptio: *Hic dicit tibi, quid te oportet facere.* Hæc pronomen demonstrativum hinc personam signat ad quam nos Deus remittit; sibi explicando dicens, *Hic dicit tibi quid te oportet facere.* En quam secunda certaque definitio Petri eius Cathedræ, & eius qui in ea præsidet Ecclesiæ gubernator.

Tandem ponderat D. Augustin. quod amplius miremur id quod egit Deus cum D. Paulo, quem in præceptorem Doctoremque Ecclesiæ prælegit. Ut leo rabidus spirans mirarum & cæcis in Christum eiusque nonellos fuit discipulos: apparet illi de cælo Christus proximus Damasco, quem cælesti lumine circumfulsit, tanta voce illum alloquitur, ut ex equo in terram procubum deciderat, sibi subleuat, qui inflat omnis mansuetus stupens ac tremens dicit: *Domine, quid me vis facere?* (Cui Dominus respondit:) *Surge & ingredere civitatem. Et ibi dicitur tibi, quid te oportet facere:* Mora-

ad. 9.

tus ibi Ananias, quem tibi destino præceptorem, hic tibi meam explicabit voluntatem, & quid tibi sit credendum, faciendumque declarabit. Hæc dicens, allumpfit eum in spiritu, usque ad tertium cælum, illum docet, & tam profundam intellectui infundit sapientiam, ut ipsemet fateatur, *Audisti arcana verba, que non licet homini loqui.* Quæ sunt hæc Domine dispositiones? tu ipse de cælo descendis, magister sapientissimus: ipse Paulum cælesti tua luce circumcungis, ipse eum de altissimis vocas, ipse eum inter Seraphinos extollis extaticum, ubi cuncta eum tua edoces mysteria, tam subtiliter, ut nulla postmodum verba reperiret idonea, quibus ea hominibus perfecte explicaret; nihilominus hæc tua est voluntas, ut civitas em ingrediatur, & ad pedes Ananias humilis sedeat discipulus, qui timore percussus, & sinistra de Saulo opinione perturbatus contremiscit: sic est, ut novetur quod licet Christus supremus primisque sit omnium magister, fidei ac veræ sapientiæ cælestis auctor, quique exuberanti ratione hodie de se dicit: *Vos est magister vester Christus.* velit nihilominus, ut ille ipse quem docet, submittat se Prælati, ac magistro, quos locustat ut esse in Ecclesia Vicarios, & quanto hic tempore vivimus, secutas habeamus revelationes, raptusque in cælum, ac quod nobis ex illo revelant Seraphini, in quantum conveniunt doctrinæ, quam ipse nos Dominus docet per suam Ecclesiam Catholicam, ac per præceptores à se constitutos: quod si contrarium fuerit, iam nunc dixit Apostolus: *Sed licet nos aut Angelus de cælo evangelizet vobis, præterquam quod evangelizamus vobis, Anabema sit.*

Videmus hoc ad praxim redactum in admira. L. 1. 1. 1. bili illa virgine, nostri temporis S. Theresia de a. 17. Iesu. Narrat Episcopus Taronensis, quoniam & ipsa quod dum fundandis monasteriis intenta, Venæ hæreticæ præcepit illi Prælati Exemptus, Dominum conluleret, quid congruentissimum foret, Madrii monasterium erigeret, vel bediter Smiliz. Obdientiam implevit, Dominum contulit: cui ille declarat, suam esse voluntatem, ut Madritum pergeret; quod suo indicavit Superiori: cui ille respondit, se velle, non eò tendere, sed Siviliam, ibique collegium extrueret. Quanto citius illa, cuncta itineri necessaria Siviliam versus disposuit. Post aliquot dies, quærit ab illa Superior: qua ratione hæc fecisset: cum vorum emisisset, agendi semper, quod sciret esse Dei voluntatem: dicebat autem illa, Deum sibi hoc revelasse, hanc eius esse voluntatem.

10. 1. 1.

tatem, ut Madritum proficisceretur; præsertim cum ex varijs consultationibus ac rationibus certum omnino crederet, Deum ipsum sibi hoc indicasse. Respondet illa, quod nec illa revelatio, nec quotquot accipiunt homines, se in a de voluntate ac decreto Dei redderent certiores sicut sibi dictum ac voluntas Superioris: Obedientiam enim superioribus debitam, eorum præcepta, censebat illa, expressam esse Dei voluntatem, nec se posse in hoc deludi, bene quidem in revelationibus. O stupendam responsum. Ex hac subiectione ortum habuit in illa actus ille tam horrendus, ac molestus, imo molestissimus quo Christo verum seu medium vnguem porrigebat, (a) dum sibi in principio suæ conversionis apparebat, quia hoc ei faciendum præceperat confessarius: qui hoc sibi persuadebat, hunc qui D. Theresiæ apparebat, esse demonem in figura Christi, licet autem illa contrarium sciret; sed esse verè Christum, se tamen securiorem censebat, in hoc quod sibi erat agendum, ex eo quod præcipiebant Superiores; & in utroque casu respondeit illi Christus, quod prudenter fecisset, viam autem esse tutissimam & ab omni deceptio e immunitatem, simplicem Superioribus præstitam obedientiam, qui Dei obtinet locum, suntque illi per quos sine dolo suam declarat voluntatem; quocirca notatu dignissima profecto tibi eiusdem D. Theresiæ verba. *Quotiescumque mihi Dominus aliquid in oratione præcipiebat, semibi contrarium mandaret. Cum scissus, conversus Dominus aiebat: ut illi obedirem: deinde suggererat ei Dominus: ut idem mihi, Scripsit præcipere.* Hæc igitur est optima doctrina, quæ destruit efficaciter omnes nostrorum temporum illuminatos: superiores sunt, ex quibus tibi Dei voluntas certo cognoscenda.

Hanc à superioribus dependentiam noverat Rebecca, geminis prægnans. Cupit scire mysterium, & quid sibi sciendum: *Perrexit ut consuleret Dominum.* Ne credideris, (inquit D. Chrysof.) quod perrexit per se consuleret Dominum, sed per sacerdotem. Aliqui opinantur (ut refert Theodoret) quod is erat Melchisedech: quia medijs Sacerdotibus suam Deus revelat voluntatem, prædicatque veritatem. Cui or ei goni, nisi me fallat memoria, Siphonium referre in Præto Spirituali de Sacerdote vitæ meritis adeo insigni, ut illi familiare esset, Angelorum apparitionibus recreari, quibuscum suavitè, & clarus colloquebatur, licet per ignorantiam, inter missam solemnem, non advertens aliquos committeret defectus. Reversis deinceps caelestibus, aze Angeli purissimi, talis me sacerdos, de omnibus in sacrosanctibus redarguit, nam verum? Responderunt: Verum. Cur igitur iam toties in eodem defectus relapsus non corripuisti? Responderunt: Quia hoc communiter nobis non est concessum, sed præceptoribus, quos Sancta statuit Ecclesia, quibus vult Deus ceteros esse subiectos, nobis tantum convenit homines consolari. Concludo igitur cathedram esse visibilem cui te oportet esse subiectum.

teret defectus. Reversis deinceps caelestibus, aze Angeli purissimi, talis me sacerdos, de omnibus in sacrosanctibus redarguit, nam verum? Responderunt: Verum. Cur igitur iam toties in eodem defectus relapsus non corripuisti? Responderunt: Quia hoc communiter nobis non est concessum, sed præceptoribus, quos Sancta statuit Ecclesia, quibus vult Deus ceteros esse subiectos, nobis tantum convenit homines consolari. Concludo igitur cathedram esse visibilem cui te oportet esse subiectum.

§. 9. Una est Ecclesia Cathedra: quia una est eius doctrina, licet diabolus velit linguas confundere sicut in turri Babylonica.

Superest & aliud notandum in hoc modo loquendi nostri Redemptoris, qui cum sit infinita sapientia, etiam in minutissimis punctulis caelestia recludit mysteria. Cur igitur dixit: *Super cathedram*, & non *Super Cathedras*. Cum liquido constet, multas imo plurimas fuisse cathedras. Licet enim unicum tantum esset templum, ac tota lege veteri, non nisi unum fuerit, quod locus erat ubi Deo sacrificia offerrebantur, erant tamen innumera loca, & cathedra, in quibus sedebat Scriba & Pharisei, ut legem Moysi explanarent, populum regerent, mandata proponerent: quia ad hoc erectæ erant Synagoga: opera scilicet maiora, ut in loco concamerationes templorum nostrorum, in quibus erant cathedrae, ut modo habemus pulpita, ex quibus Pharisei, & Scribae legem Moysi prædicabant, & singulis Sabbatis populum instructant. Quinimo ad huc Philo, quod ibidem Psalinos canerent, orationes funderent ob quam rationem Synagogas vocat: *Oratoria*, *si quis scibolarum omnium virtutum*, & de illis multis in locis loquitur, similiter & Iosephus. Erant autem tot Synagoga: ut quisque locus, quantumvis exiguus, suam haberet, quæque civitas in hæc, quæque Provincia plurimas. Ita legimus in S. scriptura Synagogas Galilææ, Damasci, Salaminae, Antiochiæ &c. In sola Hierusalem erant quatuor gentes, & octoginta, in omnibus conciones fiebant, lex Moysi explanabatur, ut testatur D. Paul. *A temporibus antiquis habet in singulis civitatibus cathedrae*, & in singulis civitatibus plures, cui scribit Christus dixit in singulari: *Super cathedram*. Unde indicet, quod licet multæ essent materialiter, formaliter tamen una erat: quia eandem omnem doctrinam.

D. 3. de
v. a. Moys.
si quis scibolarum omnium virtutum
Essent. Con-
t. ad Corin.
Lib. 2. c. 1.
119.
Vide To-
lemaic.
16. I. an.
Aliaunt.
2. c. 1.
Vide
Actu. 17.

1) Dar
hijer al
estio
Christo.
Lib. 2. vi.
14. ju. 6.
26.
Gm. 25.
11.
Rom. 10.
in Gen.
1. 7.
in Gen.